

kłady budynków mieszkalnych i usługowych z okresu międzywojennego oraz wielkowymiarowych konstrukcji drewnianych, klejonych lub scalanych za pomocą metalowych łączników (gwoździe, kształtki metalowe, śruby) z lat powojennych, dają obraz kierunków i celów stosowania drewna we współczesnej architekturze mieszkaniowej, przemysłowej, sportowej i rolniczej. Porównanie dawnej rzemieślniczej technologii ciesielskiej z nowoczesną przemysłową uzupełnia autor liczbowymi danymi techniczno-ekonomicznymi.

Rozdział XI „Zakończenie i wnioski” stanowi syntetyczne podsumowanie przeglądu form budownictwa drewnianego w Polsce.

W rozdziale XII autor zamieścił „Słownik wyrazów technicznych budownictwa drewnianego”, który ma pomóc czytelnikowi w pełnym zrozumieniu używanych w tekście terminów technicznych i określeń ciesielskich zaczerpniętych z języka ludowego.

Kończąc omówienie treści prezentowanej książki należy podkreślić, że stanowi ona zwarty przegląd wiadomości z dziedziny budownictwa drewnianego w Polsce. Napisana jest pięknym, choć niezbyt przejrzystym językiem, a to ze względu na bardzo częste stosowanie przez autora określeń, które nie są już dziś powszechnie znane i zmuszają czytelnika do ciągłego odwoływania się do zamieszczonego w rozdziale XII słownika. Opisy poszczególnych budowli nabrałyby większej klarowności, gdyby były w większości przypadków ilustrowane szczegółowymi rysunkami zamieszczonymi obok tekstu. W rozdziale „Drewno jako surowiec” autor popełnił szereg nieścisłości merytorycznych i terminologicznych przy omawianiu struktury i właściwości drewna, które dla czytelnika nie związanego bliżej z drzewnictwem mogą pozostać niezauważonymi. Aby zawartość tekstu była w pełnej zgodności z tytułem opracowania powinny się w nim również

znaleźć, przynajmniej w postaci krótkich wzmianek, informacje o takich konstrukcjach drewnianych typu ciesielskiego jak: nabrzeża i budowle portowe (np. żuraw gdański i molo sopockie), mosty, konstrukcje podporowe w przemyśle wydobywczym (np. podpory górnicze w kopalni soli w Wieliczce), budowle o charakterze obronnym, drewniane nawierzchnie ulic i chodniki (np. zespół Biskupina). itd.

Strona graficzna książki, wydrukowanej na papierze offsetowym i kredowym w formacie 21 × 19 cm, jest bogata. W tekście opracowanym w oparciu o publikacje własne i kilkadziesiąt polskich i niemieckich pozycji bibliograficznych zamieszczone zostały: 1 mapa, 60 rysunków i 8 ilustracji barwnych. Poza tekstem znalazł się obszerny materiał fotograficzny w postaci 130 zdjęć czarno-białych. Nieliczne usterki edytorskie jak również mało czytelna paginacja wewnętrzna nie umniejszają wartości omawianego opracowania, które stanowi cenne źródło wiadomości o historii polskiego rzemiosła ciesielskiego i jego obliczu współczesnym.

Andrzej Umgelter

Moiseev V. S., Tjulpanov N. M., Janovskij L. N. i inni — LANDŠAFTNAJA TAKSACYJA I FÓRMIROVANIE NAŠAŽDIENIJ PRIGORODNYCH ZON. (TAKSACJA KRAJOBRAZOWA I KSZTAŁTOWANIE DRZEWOSTANÓW STREF PODMIEJSKICH). Leningrad, Strojizdat. Leningradskoe otdelenije 1977, cena 1,20 r. s. 224

Zadania postawione w zakresie formowania krajobrazów i prowadzenia gospodarki w lasach rekreacyjnych nie mieszczą się w zaleceniach i pragmatyce, którą posługują się obecnie gospodarstwa leśne. Obowiązujące w naszym kraju instrukcje i plany urządzeniowe

traktują to zagadnienie w sposób bardzo powierzchowny i daleko nie wystarczający. Dlatego gospodarka leśna w lasach rekreacyjnych w różnych regionach naszego kraju prowadzona jest różnie, w zależności od stopnia wiedzy i zaangażowania kierownika, często bez dostatecznych teoretycznych i naukowych podstaw, co nie daje oczekiwanego pozytywnego rezultatu.

Dużą pomocą w rozwiązywaniu tego palącego w naszej gospodarce leśnej problemu może być proponowana czytelnikom książka. Przede wszystkim winna ona być wykorzystana w przygotowaniu metodyki badań naukowych i opracowaniu nowej instrukcji urzędniowej i hodowlanej dla lasów rekreacyjnych.

Książka omawia podstawowe założenia metodyczne z zakresu taksacji krajobrazu leśno-parkowego urządzania masywów leśnych w strefach podmiejskich. Te dziedziny nauki i praktyki leśnej mają w odniesieniu do lasów rekreacyjnych specyficzne właściwości i zadania. Problematyką tą zajmuje się pierwsze sześć rozdziałów. W załączeniu przedstawiono niezbędne tablice dla taksacji krajobrazowej i projektowania leśno-urzędniowego. Na specjalną uwagę zasługują tutaj tabele podające ogólną i zieloną biomasę oddzielnych drzew i drzewostanów pozwalające określić sanitarno-higieniczne oddziaływanie lasu na warunki wypoczynku, skala estetycznej oceny powierzchni lasoparkowych, ocena odporności powierzchni lasoparkowych, ocena odpornych.

Dalsze rozdziały książki poświęcone są kształtowaniu krajobrazu lasów służących masowej rekreacji ludności. Ta część opracowana została na podstawie specjalnych badań Katedry Taksacji Leśnej i Urzędnictwa Lasu Leningradzkiej Akademii Techniczno-Leśnej. W rozdziałach VII do XI podane są metody i praktyczne sposoby kształtowania krajobrazów lasoparkowych za pomocą

specjalnych cięć pielęgnacyjnych (tzw. cięcia kształtowania), nasadzeń dekoracyjnych, formowania obrzeży lasu i polan. W załącznikach do tej części książki podano przejrzystość drzewostanów w zależności od ich średniej wysokości i zadrzewienia (w m), wykaz powierzchni przeznaczonych do cięć kształtowania krajobrazów lasoparkowych (wzór tabeli), projekt książki cięć i pielęgnacji lasu służącej do ewidencji wykonanych zabiegów oraz asortyment drzew i krzewów zalecanych do budowy, rekonstrukcji i kształtowania lasoparków, parków podmiejskich i miejsc wypoczynku w strefie podmiejskiej Leningradu (łącznie 145 gat.).

Dużo uwagi poświęca się wyposażeniu terenu lasu rekreacyjnego w specjalne urządzenia, takich jak budowa i remont sieci dróg i ścieżek, urządzenie placów rekreacyjnych, miejsc postoju samochodów, zagospodarowaniu zbiorników wodnych i in. (rozdz. XII i zał. 12).

XIII rozdział książki poświęcony jest wskazówkom z zakresu prowadzenia gospodarstwa lasoparkowego. Dotyczą one różnych rodzajów cięć, zalesiania i odnawiania lasu, utrzymania lasu rekreacyjnego (pielęgnacja drzewostanów, konserwacja dróg i urządzeń melioracyjnych, pielęgnacja polan wypoczynkowych itp.), ochrony lasu (choroby, owady, pożary) i sposobów wzbogacania i urozmaicania fauny.

Dużą zaletą książki jest bardzo szczegółowy podział treści na rozdziały (13) i paragrafy (65), który umożliwia szybkie odszukanie interesujących zagadnień, a także cenne i praktyczne załączniki (15) zajmujące ponad 1/3 część objętości książki.

Proponowana książka, w tak kompleksowy sposób prezentująca problemy taksacji i kształtowania drzewostanów w strefach podmiejskich dla potrzeb rekreacji, wydana była w Związku Radzieckim po raz pierwszy i, być może, nie jest pozbawiona pewnych

usterek. Jednakże, w warunkach naszego kraju, gdzie brak zupełnie tego typu **kompleksowych opracowań**, może oddać duże usługi. Książka przeznaczona jest głównie dla pracowników inżynierjno-technicznych gospodarstw leśnych, urzędników i pracowników

naukowych leśnictwa. Wydaje się, że mogą z niej dużo skorzystać wszyscy, którzy zajmują się zagospodarowaniem obszarów rekreacyjnych.

Książka zawiera 224 strony, 28 tabel, 27 rycin i 21 pozycji literatury.

Tadeusz Stanowski

Uwaga! Ważne dla Autorów

Komitet Redakcyjny „Sylwana” prosi o podawanie wraz z nadsyłanymi artykułami prywatnego adresu Autora i Autora zdjęć. Adresy powinny zawierać również numer kodu pocztowego. Brak powyższych danych uniemożliwia Redakcji oraz Wydawnictwu wysłanie honorarium autorskiego.